

DE WET NATUURBESCHERMING OP HOOFDLIJNEN

4 JANUARI 2016

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 264

6800 AG Arnhem

Nederland

+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

Contactpersonen

DOLF LOGEMANN
Adviseur Ecologie en Natuurbeleid

T +316 2706 0800
M +316 2706 0800
E dolf.logemann@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Nederland

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	6
HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN	7
HOOFDSTUK 2: NATURA 2000-GEBIEDEN	9
HOOFDSTUK 3. SOORTEN	11
HOOFDSTUK 4. HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN	15
HOOFDSTUK 5. VRIJSTELLINGEN, BESCHIKKINGEN EN VERPLICHTINGEN	16
HOOFDSTUK 6. FINANCIËLE BEPALINGEN	17
HOOFDSTUK 7. HANDHAVING	18
HOOFDSTUK 8. OVERIG	19
HOOFDSTUK 9. OVERGANGSBEPALINGEN	20
HOOFDSTUK 10. WIJZIGING OVERIGE WETTEN	21
BIJLAGEN	22
Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)	22
Onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)	23

1 INLEIDING

Binnenkort vervangt een nieuwe wet de bestaande wetgeving op het gebied van natuur: de Wet natuurbescherming. De wet zal naar verwachting per 1 juli 2016 in werking treden. De nieuwe wet dekt dan alle aspecten van de natuurbescherming (gebieden en soorten), de algemene zorgplicht, de vergunningverlening, de jacht, het bosbeheer en de handel in en het bezit van bedreigde dieren en planten (voorheen CITES).

De voorliggende notitie vat de inhoud van het wetsvoorstel per artikel samen, opdat men een snel inzicht heeft in de essentie van de verschillende artikelen. Daardoor ontstaat ook een overzichtelijk beeld van de inhoud van de wet.

De hieronder beschreven wet is de versie zoals deze op 15 juli 2015 is voorgelegd aan de Eerste Kamer en daar in december 2015 is besproken. De wet is dus nog niet van kracht.

NB. De samenvatting van de inhoud wijkt af van de feitelijke wetsteksten. Voor de details en de feitelijke juridische formulering dien je [de wet zelf te raadplegen via deze link](#).

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
1.1	<p>Verklaring van de begrippen</p> <p>Bijvoorbeeld</p> <p>– <i>gunstige staat van instandhouding van een natuurlijke habitat</i>: staat van instandhouding van een natuurlijke habitat waarvoor geldt dat: a. het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen; b. de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en c. de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is</p>
1.2	De Natuurwet is ook van toepassing op het Nederlandse deel van de Noordzee
1.3	<p>Wie is bevoegd gezag?</p> <p>Bevoegd gezag zijn de GS of PS van de provincie waar het project of de handeling plaatsvindt.</p> <p>Als het project of de handeling in meer dan één provincies plaatsvindt, zijn de GS bevoegd gezag waar deze in hoofdzaak optreedt.</p> <p>Als de effecten (ook) buiten de grenzen van de provincie optreden, is afstemming met de bevoegde gezagen aldaar verplicht.</p>
1.4	EU-regelgeving gaat vóór nationale regelgeving
1.5	<p>De Minister stelt een Nationale Natuurvisie vast</p> <p>De nationale natuurvisie bevat de hoofdlijnen van het te voeren rijksbeleid gericht op het behoud en het zo mogelijk versterken van de biologische diversiteit, het duurzame gebruik van de bestanddelen daarvan en de bescherming van waardevolle landschappen, in nationaal en internationaal verband, en het behoud en het zo mogelijk versterken van de recreatieve, de educatieve en de belevingswaarde van natuur en landschap, in samenhang met het beleid om te komen tot een verduurzaming van de economie.</p>
1.6	De Nationale natuurvisie kan tussentijds worden gewijzigd. De Minister draagt zorg voor actualisatie. Hierop is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Iedereen kan een zienswijzen indienen.
1.7	Gedeputeerde Staten stellen 1x per 4 jaar een Provinciale natuurvisie op Deze is ook gericht op landschappelijke, recreatieve, educatie en belevingswaarden
1.8	<p>De Minister is verantwoordelijk voor</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) toezicht op de gunstige staat van instandhouding, 2 2) het natuuronderzoek en 3) 3) de rapportage aan de Europese Commissie
1.9	Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) geeft elke vier jaar een rapportage 'Toestand van de natuur' uit en 1x per twee jaar een stand van zaken van de beleidsontwikkeling

- 1.10 Deze wet is gericht op:
- 1) het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden
 - 2) het doelmatig uitvoeren van het beheer
 - 3) samenhang brengen in het beleid
-
- 1.11 Regelt de algemene zorgplicht voor N2000-gebieden
-
- 1.12 Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor de feitelijke bescherming van de N2000-gebieden en het provinciale aandeel in het nationaal natuurwerk (voorheen EHS).
- GS mogen zelf ook 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen.
-
- 1.13 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen (landelijk) programma's worden opgezet om de belasting van natuurwaarden te verminderen of de staat van instandhouding van een soort te verbeteren. Hierbij kunnen per gebied aan projecten ontwikkelingsruimten worden toegekend.
- Een recent en tot nu toe enig voorbeeld is het Programma Aanpak Stikstof, het PAS.
- Provinciale staten kunnen door middel van een provinciale verordening bepalen dat een vergelijkbaar provinciaal programma wordt vastgesteld.
-

HOOFDSTUK 2: NATURA 2000-GEBIEDEN

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
2.1	Dit artikel regelt de aanwijzing van Natura 2000-gebieden.
2.2	GS zijn verantwoordelijk voor de instandhoudingsmaatregelen en maatregelen om kwaliteitsverlies te voorkomen.
2.3	GS zijn verantwoordelijk voor het N2000-beheerplan. De looptijd is 6 jaar. Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk.
2.4	GS hebben de bevoegdheid om handelingen te verbieden of stil te leggen, informatie op te vragen of voorschriften te stellen.
2.5	GS hebben de bevoegdheid om een N2000-gebied af te sluiten voor anderen dan de eigenaar of gebruiksgerechtigde(n).
2.6	GS hebben de bevoegdheid om in N2000-gebieden specifieke handelingen te verrichten als dat vanwege de instandhoudingsdoelen gewenst is. De eigenaar moet deze gedogen.
2.7	<p>Dit artikel bevat regels voor het toetsen van plannen aan de instandhoudingsdoelen. Bijvoorbeeld:</p> <p>Voor een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is een Passende beoordeling noodzakelijk.</p> <p>Voor een project of andere handeling is een vergunning van GS nodig als deze de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.</p> <p>Uitzonderingen op de vergunningplicht via de Wet Natuurbescherming: als 1) hetzelfde via een andere wettelijke bepaling wordt bereikt 2) als de vergunningverlening via de Wabo loopt, dus via een omgevingsvergunning.</p>
2.8	<p>Dit artikel stelt regels t.a.v. de passende beoordeling en de ADC-toets.</p> <p>Nieuwe leefgebieden van vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied welke als compensatie worden ingericht, worden door de Minister van EZ altijd aangewezen als (uitbreiding van een) Natura 2000-gebied.</p>
2.9	<p>Artikel 2.9 beschrijft de situaties waarin een project of handeling geen vergunning nodig heeft.</p> <p>Een project of handeling heeft geen vergunning nodig indien:</p> <ol style="list-style-type: none"> het project of de handeling is opgenomen in een N2000-beheerplan of programma zoals bedoeld in art. 1.13. Voorwaarde is dat a) het plan of

programma passend is beoordeeld en b) de Provincie (in sommige gevallen het Ministerie van EZ) er mee heeft ingestemd.

2. het project of de handeling al bestond of bekend was op de referentiedatum 31 maart 2010 (of later als het gebied later is aangewezen).
3. het project of de handeling voorkomt in een Algemene maatregel van bestuur
4. het project of de handeling als categorie is opgenomen in een provinciale verordening en op voorhand vaststaat dat het, al dan niet in cumulatie met andere projecten, de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied zal aantasten.
5. Als het project deel uitmaakt van een programma als bedoeld in artikel 1.13 (PAS-achtige programma's), mits opgenomen in een algemene maatregel van bestuur en mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden.

2.10

Dit artikel verdeelt de bevoegdheden tussen het Ministerie van EZ en de andere ministeries. Ook stelt het regels aan het overleg tussen de provincies inzake N2000. Bijvoorbeeld:

De Minister van Infrastructuur en Milieu is bevoegd om maatregelen te nemen en een beheerplan op te stellen als het om een oppervlaktewater gaat dat door Rijkswaterstaat wordt beheerd. Idem de Minister van Defensie als het om een militair terrein gaat.

Ingeval een Natura 2000-gebied is gelegen in meer dan één provincie, wordt het N2000-beheerplan voor dat gebied vastgesteld door GS van de provincie waarin het Natura 2000-gebied grotendeels is gelegen.

2.11

Betreft het aanwijzen van gebieden als 'bijzonder nationaal natuurgebied'.

De Minister is bevoegd om gebieden als 'bijzonder nationaal natuurgebied' aan te wijzen indien:

1. het gebied nog niet is aangewezen, maar wel in de procedure zit voor aanmelding en aanwijzing
 2. als het deel uitmaakt van een compensatieopgave, maar dat de aanwijzing tot N2000-gebied nog niet is afgerond.
-

HOOFDSTUK 3. SOORTEN

Dit hoofdstuk vervangt de Flora- en faunawet

NB. In de nieuwe Wet natuurbescherming zijn de provincies verantwoordelijk geworden voor het soortenbeleid. Op dit moment is dat nog het Ministerie van EZ.

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
3.1	<p>Verboden m.b.t. van nature in Nederland in het wild levende vogels. Het is verboden om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. levende vogels opzettelijk te doden of te vangen 2. nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen. 3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben. 4. vogels opzettelijk te storen. <p>Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</p>
3.2	<p>Regels m.b.t. de verkoop, het vervoer voor verkoop, het onder zich hebben voor verkoop of het ten verkoop aanbieden van vogels van soorten en delen of producten van die vogels. Veel is verboden, behoudens wanneer soorten zijn aangewezen in een algemene maatregel van bestuur. Met een AMvB kan bijvoorbeeld het rapen van kievitseieren worden toegestaan.</p>
3.3	<p>GS kunnen ontheffing verlenen voor de verboden van artikel 3.1 en 3.2. Provinciale Staten kunnen dit ook, maar dan via een verordening. Zo'n ontheffing is aan regels gebonden. Er kunnen ook voorwaarden worden gesteld. Op deze manier kan het doden van zomerganzen worden toegestaan.</p> <p>Het verbod van 3.1 en 3.2 is niet van toepassing als het de uitvoering van een instandhoudingsmaatregel betreft.</p>
3.4	<p>Niet alle vangmiddelen en vangmethoden zijn toegestaan. Van deze verboden kan – onder voorwaarden – weer ontheffing worden verleend.</p>
3.5	<p>Verbodsbepalingen ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
3.6	<p>Het is verboden om genoemde soorten onder zich te hebben, te vervoeren, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het aantoonbaar om gefokte dieren gaat.</p>

3.7	<p>Door middel van een algemene maatregel van bestuur kunnen soorten worden vrijgesteld van het verbod op onttrekking en exploitatie als dit nodig is voor de instandhouding</p> <p>Bijvoorbeeld het vangen en fokken van de Europese hamster voor het behoud van de soort.</p>
3.8	<p>GS kunnen ontheffing verlenen voor de verboden van artikel 3.5 en 3.6. Provinciale Staten kunnen dit ook, maar dan via een verordening. Art. 3.8 formuleert daarvoor de voorwaarden. Er kunnen ook voorwaarden worden gesteld.</p> <p>Art. 3.8 formuleert ook de juridische belangen op grond waarvan voor deze strikt beschermde soorten een ontheffing mag worden verleend.</p> <p>Handelingen zijn niet verboden</p> <ol style="list-style-type: none">Als het gaat om een instandhoudingsmaatregelAls deze voortkomen uit een N2000-beheerplan
3.9	<p>Regels voor het vangen van soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern als dit ondanks de verboden toch aan de orde is. Voor deze soorten is maatwerk nodig.</p>
3.10	<p>Dit artikel beschrijft het beschermingsregime voor de 'overige soorten' (vergelijkbaar met de benadering voor tabel 2-soorten van de Flora- en faunawet). Het wetsontwerp bevat in de bijlage twee lijsten, waarvan één met diersoorten en één met planten, die met dit artikel als 'overige soorten' worden beschermd.</p> <p>Het is verboden om:</p> <ol style="list-style-type: none">in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A¹, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen,vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B², bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. <p>Art. 3.10 formuleert ook de juridische belangen op grond waarvan voor deze 'overige soorten' een ontheffing mag worden verleend. Het gaat om méér belangen dan in art. 3.8 voor de strikt beschermde soorten.</p> <p>Bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis staan weliswaar op de eerste lijst, maar zijn niet beschermd voor zover zij zich in gebouwen of op erven bevinden.</p>
3.11	<p>Bij ministeriele regeling kunnen 'overige' soorten worden aangewezen waarvoor voor het doden etc. kan worden volstaan met een melding aan GS.</p>
3.12	<p>Dit artikel regelt de faunabeheereenheden, de faunabeheerplannen en de noodzakelijke goedkeuring van het plan door GS. Provinciale Staten stellen bij verordening regels waaraan in hun provincie werkzame faunabeheereenheden en de door de faunabeheer-eenheid vastgestelde faunabeheerplannen voldoen</p>

¹ Zie de lijst achter in deze notitie

² Idem

3.13	Jachtaktehouders zijn verplicht om informatie te leveren aan de faunabeheereenheden. De faunabeheereenheden moeten overzichten publiceren.
3.14	Dit artikel regelt de vorming van wildbeheereenheden.
3.15	Hierin wordt de wildschadebestrijding geregeld.
3.16	Dit artikel regelt de bestrijding van schadelijke soorten in de bebouwde kom.
3.17	GS kunnen – onder voorwaarden – ontheffing verlenen voor het beperken van de omvang van een populatie (wildbeheer).
3.18	GS kunnen een faunabeheereenheid opdrachten geven om soorten te bestrijden.
3.19	Dit betreft de bestrijding van invasieve exoten. De Minister wijst de soorten aan en GS zijn verantwoordelijk voor de uitvoering.
3.20 t/m 3.29	Deze artikelen hebben betrekking op de regulering van de plezier- of benuttingsjacht. Stroperij is verboden. Deze jacht is uitsluitend toegestaan voor: <ul style="list-style-type: none">• fazant• wilde eend• houtduif• haas• konijn.
3.30	Dit artikel regelt de valkenjacht en het vangen van eenden in eendenkooien. Ook het recht van afpaling rond eendenkooien wordt hier geregeld.
3.31	Hierin wordt de mogelijkheid geopend om verbodsbepalingen zonder ontheffing te overtreden in het geval van een goedgekeurde gedragscode. De eisen waaraan een gedragscode moet voldoen worden beschreven.
3.32	Het is verboden om edelherten, damherten en wilde zwijnen bij te voeren.
3.33	Drijfjacht is verboden. Provinciale Staten kunnen het drijven met één persoon toestaan.
3.34	Het is verboden dieren of eieren van dieren uit te zetten. Idem m.b.t. exoten. Uitzondering zijn vissen die vallen onder de Visserijwet. De Minister kan vrijstelling verlenen voor de herintroductie van een soort.
3.35	De walvisvangst vanuit Nederlandse schepen is verboden.
3.36 t/m 3.41	Deze artikelen regelen de handel in en het bezit van dieren en planten.

HOOFDSTUK 4. HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN

Dit hoofdstuk vervangt de Boswet

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
4.1	<p>Typen houtopstanden waarop deze wet géén betrekking heeft</p> <p>Bijvoorbeeld fruitbomen, wegbepantingen, houtopstanden binnen de bebouwde kom.</p>
4.2	<p>Meldingsplicht voor het vellen van een houtopstand. Provinciale Staten zijn bevoegd om hiervoor regels op te stellen.</p>
4.3	<p>Regels m.b.t. de herplantplicht</p>
4.4	<p>Beschrijft de uitzonderingsregels op de herplantplicht. Bijvoorbeeld bij uitvoering N2000-instandhoudingsmaatregelen</p> <p>Vellen en herplanten kan ook via een goedgekeurde gedragscode.</p>
4.5	<p>GS kunnen regels stellen aan de herplant op een andere locatie.</p>
4.6	<p>Dit artikel beperkt de vrijheid van Provincies en gemeenten om regels te stellen m.b.t. het vellen van bosopstanden. Provincies mogen wel eisen stellen m.b.t. het behoud van hoogstamruitbomen, knotwilgen en knotpopulieren.</p>
4.7 en 4.8	<p>Regels m.b.t. de import van buitenlands hout.</p>

HOOFDSTUK 5. VRIJSTELLINGEN, BESCHIKKINGEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
5.1	Termijnen voor de vergunningen Een beslissing moet binnen 13 weken worden genomen, eventueel met 7 weken te verlengen.
5.2	De Algemene wet bestuursrecht is steeds van toepassing Deze regelt o.a. de inspraak en de informatieverstrekking naar de burger
5.3	GS hebben de bevoegdheid om aan een vergunning, vrijstelling of ontheffing voorwaarden te verbinden.
5.4	Regels m.b.t. het intrekken van een vergunning of ontheffing.
5.5	De Minister kan d.m.v. een Algemene maatregel van bestuur regels stellen aan de toetsing van effecten voor factoren waarvoor een programma als bedoeld in 1.13 is opgesteld.
5.6	Maakt een gebiedsvergunning mogelijk. Het is toegestaan om voor een stedelijk gebied of een bedrijventerrein regels te stellen aan toekomstige projecten, en zelfs een vergunning in het vooruitzicht te stellen, als via een passende beoordeling zekerheid is verkregen dat effecten ontbreken. De projecten krijgen de vergunning als de passende beoordeling voldoende actueel is en aan de voorwaarden wordt voldaan.

HOOFDSTUK 6. FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
6.1	GS keren in redelijkheid een schadevergoeding uit voor geleden schade als gevolg van een Vogelrichtlijnsoort, een Habitatrichtlijnsoort of een soort genoemd in de verdragen van Bern en Bonn.
6.2	Voor de aanvraag van een vergunning of ontheffing kan door de verstreckende instantie een vergoeding worden gevraagd.
6.3	Dit artikel regelt de schade aan onroerend goed

HOOFDSTUK 7. HANDHAVING

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
7.1	Met het toezicht op de naleving zijn belast: aangewezen ambtenaren van 1) het Ministerie van EZ, het Ministerie van Veiligheid & Justitie voor zover belast met het opsporen van economische delicten en de Provincies.
7.2	Om de handhaving kracht bij te zetten zijn de Minister van EZ en GS beide bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang.
7.3	Handhaving kan ook via de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, omgevingsvergunning).
7.4	De Minister bepaalt wat er met in beslag genomen dieren, planten eieren e.d. gebeurt, op koste van de voormalige bezitter.
7.5	Idem, m.b.t. in beslag genomen 'fout' hout
7.6	De Minister mag een boete opleggen. Dit artikel verschaft daarvoor de kaders.
7.7	Over de uitwisseling van gegevens t.b.v. de opsporing
7.8	De Nederlandse strafwet is van toepassing op een ieder die zich in de exclusieve economische zone schuldig maakt aan een wetsovertreding.

HOOFDSTUK 8. OVERIG

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
8.1	Regels m.b.t. het in beroep gaan tegen a) het weigeren van een jachtacte en b) een N2000 beheerplan of programma als bedoeld in artikel 1.13.
8.2	De Minister kan delen van zijn bevoegdheden overdragen en productschappen of bedrijfsschappen dwingen om regels te stellen.
8.3	<p>De Minister kan een gebied als nationaal park aanwijzen op verzoek van GS van de provincie waarin het gebied is gelegen. De Minister kan de aanwijzing ook intrekken.</p> <p>Een gebied wordt uitsluitend aangewezen als nationaal park, indien:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. het een aaneengesloten gebied met een oppervlakte van ten minste 1.000 hectare betreft: <ol style="list-style-type: none"> i. waarin zich een of meer ecosystemen bevinden die niet wezenlijk zijn aangetast door menselijk gebruik, ii. waarin zich dier- en plantensoorten, geomorfologische locaties en habitats bevinden die een bijzonder natuurwetenschappelijk, educatief en recreatief belang vertegenwoordigen, of iii. dat een natuurlijk landschap van grote schoonheid omvat; b. het behoud van de wezenlijke kenmerken van het gebied is verzekerd; c. het gebied is opengesteld voor bezoekers voor educatieve, culturele en recreatieve doeleinden, met dien verstande dat aan de openstelling voorwaarden en beperkingen kunnen worden gesteld met het oog op het behoud van de wezenlijke kenmerken van het gebied; en d. het gebied zich duidelijk onderscheidt van eerder aangewezen nationale parken.
8.4	Voorstellen voor het plaatsen van een gebied op een lijst van aan te wijzen zeereservaten en besluiten tot aanwijzing worden eerst voorgelegd aan de 1 ^e en 2 ^e Kamer.
8.5	Algemene maatregelen van bestuur worden eerst aan de beide Kamers der Staten Generaal voorgelegd.
8.6	Regels m.b.t. een Algemene maatregel van bestuur voor een programma zoals bedoeld in artikel 1.13 (bijvoorbeeld het PAS).

HOOFDSTUK 9. OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel	Korte samenvatting van de inhoud
9.1	Overgangsbepalingen m.b.t. de reeds aangewezen N2000-gebieden
9.2	Overgangsbepalingen m.b.t. de N2000-beheerplannen. De Minister blijft verantwoordelijk voor het vaststellen van het eerste beheerplan voor die gebieden die mede door het Rijk worden beheerd (bijvoorbeeld terreinen van Staatsbosbeheer).
9.3	Overgangsbepalingen m.b.t. verplichtingen, programma's, maatregelen e.d.
9.4	Overgangsbepalingen m.b.t. afgegeven vergunningen en Verklaringen van geen bezwaar (VVGB 's)
9.5	Overgangsbepalingen m.b.t. jacht
9.6	Overgangsbepalingen m.b.t. ontheffingen en VVGB 's Flora- en faunawet
9.7 t/m 9.13	Overige overgangsbepalingen

HOOFDSTUK 10. WIJZIGING OVERIGE WETTEN

In dit hoofdstuk worden verwijzingen naar de Natuurbeschermingswet 1998 de Flora- en faunawet en de Boswet gewijzigd in o.a. de Algemene wet bestuursrecht, Crisis- en herstelwet, de Mijnbouwwet, de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, de Spoedwet, de Tracéwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet ammoniak en veehouderij, de Wet op de economische delicten en nog een aantal andere wetten.

BIJLAGEN

Onder andere:

- Onderdeel A: lijst met **diersoorten** die door Nederland zijn aangewezen (niet Habitatrichtlijn, niet verdrag van Bern of Bonn, toch beschermd)
- Onderdeel B: lijst met **plantensoorten** die door Nederland zijn aangewezen (niet Habitatrichtlijn, niet verdrag van Bern of Bonn, toch beschermd).

Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren

Aardmuis	Hermelijn
Boommarter	Huisspitsmuis
Bosmuis	Konijn
Bunzing	Molmuis
Damhert	Ondergrondse woelmuis
Das	Ree
Dwergmuis	Rosse woelmuis
Dwergspitsmuis	Steenmarter
Edelhert	Tweekleurige bosspitsmuis
Eekhoorn	Veldmuis
Egel	Veldspitsmuis
Eikelmuis	Vos
Gewone bosspitsmuis	Waterspitsmuis
Gewone zeehond	Wezel
Grote bosmuis	Wild zwijn
Grijze zeehond	Woelrat
Haas	

Amfibieën

Alpenwatersalamander
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker
Vinpootsalamander
Vuursalamander

Reptielen

Adder
Hazelworm
Levendbarende hagedis
Ringslang

Vissen

Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal

Kreeftachtigen

Europese rivierkreeft

Dagvlinders

Aardbeivlinder	Kleine heivlinder
Bosparelmoervlinder	Kleine ijsvogelvlinder
Bruin dikkopje	Kommavlinder
Bruine eikenpage	Pimpernelblauwtje
Donker pimpernelblauwtje	Sleedoornpage
Duinparelmoervlinder	Spiegeldikkopje
Gentiaanblauwtje	Veenbesblauwtje
Grote parelmoervlinder	Veenbesparelmoervlinder
Grote vos	Veenhooibeestje
Grote vuurvlinder	Veldparelmoervlinder
Grote weerschijnvlinder	Zilveren maan
lepenpage	

Libellen

Beekkrombout
 Bosbeekjuffer
 Donkere waterjuffer
 Gevlekte glanslibel
 Gewone bronlibel
 Hoogveenglanslibel
 Kempense heidelibel
 Speerwaterjuffer

Kevers

Vliegend hert

Onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Vaatplanten

Akkerboterbloem	Kluwenklokje
Akkerdoornzaad	Knollathyrus
Akkerogentroost	Knolspirea
Beklierde ogentroost	Korensla
Berggamander	Kranskarwij
Bergnachtorchis	Kruiptijm
Blaasvaren	Lange zonnedaauw
Blauw guichelheil	Liggende ereprijs
Bokkenorchis	Moerasgamander
Bosboterbloem	Muurbloem
Bosdravik	Naakte lathyrus
Brave hendrik	Naaldenkervel
Brede wolfsmelk	Pijlscheefkalk
Breed wollegras	Roggelelie
Bruinrode	Rood peperboompje
Wespenorchis	Rozenkransje
Dennenorchis	Ruw parelzaad
Dreps	Scherpkruid
Echte gamander	Schubvaren

Franjementiaan
Geelgroene wespenorchis
Geplooide vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt zonneroosje
Glad biggenkruid
Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groensteel
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuiseranjier
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine Schorseneer
Kleine wolfsmelk

Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje